

Józef BINIAŚ urodził się 23 stycznia 1888 r. w Rozbitku (powiat międzychodzki) w wielodzietnej rodzinie Wojciecha (rolnika, +1918) i Teofili Muchajer. Do szkoły ludowej 5-klasowej w Kurnatowicach uczęszczał w latach 1894–1902. Wówczas już podczas wizytacji sprzeciwił się inspektorowi szkolnemu, odmawiając odpowiedzi w języku niemieckim, za co został przez niego dotkliwie pobity i pokaleczony do krwi. Po ukończeniu szkoły zajmował się wraz z rodzicami gospodarstwem. W 1910 r. powołany został do odbycia służby wojskowej w armii pruskiej, gdzie uzyskał przydział do 3. Pułku Artylerii Polowej. Po odbyciu 2-letniej służby pozostał w wojsku i skierowany został do szkoły średniej w Brandenburgu. Nie ukończył jej z powodu wybuchu I wojny światowej. Walczył na froncie zachodnim

w szeregach 102. Pułku Artylerii Polowej. W grudniu 1912 r. mianowany na stopień kaprała, w styczniu 1915 r. plutonowego, w maju 1916 r. sierżanta sztabowego, a w sierpniu 1917 r. został zastępcą oficera. W latach 1915–1918 prowadził biuro sztabu 3. baterii swego pułku. W listopadzie 1917 r. wśród żołnierzy swej baterii wykazał się patriotyczną postawą, wyrażając publicznie pogląd, że „Polska powstanie, a jej granice sięgać będą aż po Berlin”. Niemiecki sąd wojskowy skazał go za szerzenie wrogiej propagandy na 14 dni surowego aresztu. We wrześniu 1918 r. został ranny i przebywał w szpitalu wojskowym w Hochspeier. Po zaleczeniu rany uszedł w rodzinne strony, gdzie przygotowywał działania powstańcze.

7 stycznia 1919 r. przystąpił do formacji powstańczych Grupy Zachodniej Frontu Wielkopolskiego. Początkowo jako dowódca kompanii powstańczych w Sierakowie i w Chojnie, a od lutego 1919 r. dowódca 4. kompanii 7. Pułku Strzelców Wielkopolskich (61 pp. wlkp.). Uczestniczył w zajęciu Kijowa i w walkach pod Mińskiem.

W lipcu 1920 r., po odparciu ataku bolszewickiego nad Berezyną, za waleczność mianowany został podporucznikiem, a 4 lutego 1921 r. odznaczony Krzyżem Walecznych za bohaterstwo podczas walk odwrotowych nad Bugiem w rejonie miejscowości Wirów. Po zakończeniu działań wojennych przydzielony został 23 października 1920 r. do 58. Pułku Piechoty Wielkopolskiej w Poznaniu, a 24 grudnia 1920 r. mianowany likwidatorem kompani szeregowych w Zakładach Mundurowych DOK VII w Poznaniu. Zadanie to zakończył 15 marca 1921 r. i powrócił w szeregi macierzystego pułku, po czym został skierowany na dziesięciomiesięczny kurs dokształcający dla oficerów bez cenzusu, prowadzony przez Wielkopolską Szkołę Podchorążych Piechoty w Bydgoszczy. 17 czerwca 1922 r. został zwolniony do rezerwy. Kolejny przydział, już jako rezerwista, otrzymał do 32. Pułku Piechoty. 28 marca 1924 r. został awansowany do stopnia porucznika rezerwy.

Po demobilizacji, jeszcze w czerwcu 1922 r., ppor. Józef Biniś wstąpił do służby w Policji Państwowej, a już 5 grudnia 1922 r. objął stanowisko zastępcy komendanta powiatowego Policji Państwowej w Działdowie. 1 czerwca 1923 r. mianowany został przez Komendę Policji Państwowej Okręgu XII (Pomorskiego) w Toruniu na stopień starszego przodownika, po czym oddelegowany na kurs w Głównej Szkole Policyjnej w Warszawie. Zakończył go 31 stycznia 1924 r. z wynikiem bardzo dobrym, w konsekwencji czego 29 lutego 1924 r. mianowany został przez komendanta głównego

PP aspirantem Policji Państwowej Okręgu Pomorskiego. Jeszcze w tym samym roku, 29 września, otrzymał odznaczenie przyznane mu przez prezesa Rady Ministrów – Władysława Grabskiego – Srebrny Krzyż Zasługi „za skuteczną walkę z bandytami w czasie napadu na Stołpce”.

Niemal równocześnie, bo 1 października 1924 r., przeniesiony został decyzją komendanta głównego PP na stanowisko kierownika II Komisariatu Policji Państwowej w Toruniu, a po zaledwie kilku miesiącach, 31 grudnia 1924 r., oddelegowano go do Komendy Powiatowej PP w Wąbrzeźnie, w charakterze p.o. komendanta powiatowego. Kilka dni później, 3 stycznia 1925 r., został oficjalnie mianowany komendantem powiatowym Policji Państwowej w Wąbrzeźnie (z dniem 1 lutego 1925 r.). W następstwie objęcia tak odpowiedzialnego stanowiska 9 listopada 1925 r. nastąpiło wprowadzenie, decyzją Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, za zgodą prezesa Rady Ministrów i ministra skarbu, aspiranta Józefa Biniasia do korpusu Państwowej Służby Cywilnej.

W trakcie pełnienia służby w Wąbrzeźnie, 27 czerwca 1929 r., komendant główny PP nadał mu Medal Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości, a 1 lipca 1929 r. awans na stopień podkomisarza Policji Państwowej.

Kolejna zmiana w przebiegu pełnionej służby nastąpiła 5 marca 1932 r., kiedy otrzymał przeniesienie, sygnowane przez ministra Bronisława Pierackiego, na stanowisko komendanta powiatowego Policji Państwowej w Kamionce Strumiłowej (woj. tarnopolskie). Tam, 9 listopada 1932 r., został odznaczony Krzyżem Niepodległości.

Po usilnych staraniach, ze względu na sytuację rodzinną, 24 czerwca 1938 r. został przeniesiony przez ministra spraw wewnętrznych Sławoja Składkowskiego do Komendy Powiatowej PP w Bydgoszczy. Tutaj, 30 maja 1938 r., nastąpiło nadanie mu przez komendanta głównego PP gen. bryg. Kordiana Józefa Zamorskiego Brązowego Medalu za Długoletnią Służbę, a 15 grudnia 1938 r. otrzymał mianowanie, sygnowane przez ministra Sławoja Składkowskiego, na funkcję kierownika Komisariatu IV Policji Państwowej w Bydgoszczy. W ramach swych licznych działań podjął skuteczną walkę z antypolską agitacją, dywersją i sabotażem, prowadzonymi przez mniejszość niemiecką wykazującą sympatie nazistowskie.

W związku z powszechną mobilizacją powołany został 1 września 1939 r. do pełnienia służby wojskowej i odkomenderowany do przeprowadzenia ewakuacji aresztowanych dywersantów niemieckich z Bydgoszczy. Wraz z eskortowanym konwojem dotarł do Brześcia, a później w okolice Równego.

Po 17 września 1939 r. aresztowany przez sowieckie władze okupacyjne został osadzony w obozie jeńców wojennych w Ostaszku i zamordowany 5 kwietnia 1940 r. w siedzibie NKWD w Kalininie (dzisiejszy Twer). Spoczywa na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje (lista wywózkowa nr 05/1 z 5 kwietnia 1940 r.).

Postanowieniem Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego z 5 października 2007 r. został awansowany pośmiertnie na stopień komisarza Policji Państwowej.

Żonaty od 5 czerwca 1923 r. z Otylią Gruźlewską (1897–1985), mieli 4 dzieci: Irenę [Intek] (1924–2010) – Sieraków, Janinę [Rogozińska] (1925–1995) – Poznań,

Henrykę [Kondraciuk] (1926–2013) – Łódź, Medarda (ur. 1927) – zmarł w dzieciństwie.

Józef Biniś – rolnik, powstaniec wielkopolski, oficer Wojska Polskiego, podkomisarz Policji Państwowej. Imię Józefa Biniasia zostało upamiętnione na Pomniku Polskiego Państwa Podziemnego w Poznaniu oraz na dwu pomnikach w Międzychodzie: Poległych za Ojczyznę w latach 1939–1956 i Powstańców Wielkopolskich. Ponadto jego wybitne dokonania życiowe jako wzorowego żołnierza i oficera policji oraz wierność do końca przyjętemu rozkazowi stały się powodem powołania go na patrona Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

opracował: Jarosław T. Łożyński

